

на спині більше 40 мм і вмістом сала в туші 40 % їх можна відгодувати до живої маси 130-150 кг.

З віком у м'ясі свиней зменшується вміст вологи і збільшується вміст жиру і білку, збільшується питома маса сала з одночасним зменшенням маси м'яса і кісток.

М'ясні породи у порівнянні з комбінованими породами у всі вікові періоди характеризуються вищим вмістом в тушах м'язової і кісткової тканин і меншим вмістом – жирової.

Суттєвим показником м'ясної продуктивності свиней є товщина шпикю. Цей показник у чистопородних тварин комбінованих порід відрізнявся найвищим рівнем 36,5 мм, що на 19 % помісні тварини обох сполучень відрізнялись в межах 5 % між собою.

Маса окісту була найменшою у тварин великої білої породи – 28,52 кг. Найкращий показник був у помісей ландрас х велика біла – 32,42 кг, що на 14 % вище від чистопородної великої білої; 6,7 % від помісей велика біла х ландрас, і на 8 % чистопородних ландрасів.

Цікаві результати ми одержали по показнику забійному виходу: в групах де утримувалися чистопородні тварини різних напрямків продуктивності показник був на одному рівні 79 %, у помісей велика біла х ландрас показник був 82,4%, а помісей ландрас х велика біла – 80,10 %. Однак треба відмітити, що на перевищення забійного виходу від велика біла х ландрас вплинуло накопичення підшкірного жиру.

Поліпшення якості туш і продуктів свиней досягається наступними селекційними прийомами: шляхом внутрішньопородної селекції, міжпородного схрещування, а також міжлінійної і породно-лінійної гібридизації.

У кожній породі є значні внутрішньопородні можливості для проведення селекції на поліпшення м'ясних якостей. В результаті тривалої цілеспрямованої роботи виведені нові і корінним чином вдосконалені існуючі породи свиней у напрямі підвищення їх відгодівельних і м'ясних якостей. Удосконалюються методи розведення і племінної роботи в цілому і на цій основі в багатьох зонах країни створені нові зональні і заводські типи, спеціалізовані і заводські лінії свиней, що характеризуються високою відгодівельною і м'ясною продуктивністю.

УДК 636.32/38

Харевський В. В., студент II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»,

Науковий керівник – Тимофійшин І. І., кандидат с.-г. наук, професор

Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВОВНОВА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯРОК М'ЯСО-ВОВНОВИХ ПОРІД ОВЕЦЬ

Вівчарство – галузь тваринництва, яка виробляє для промисловості сировину – вовну різних типів, овчину, шкіри, смушки та цінні продукти харчування: м'ясо, жир і молоко.

Найважливіше значення, як сировина, безперечно відіграє вовна. Вовнова сировина має великий попит промисловості для задоволення потреб населення в різноманітних вовнових виробках. Найбільший попит промисловості є на напівтонку вовну, відому, як кросбредна. Таку вовну отримують від напівтонкорунних м'ясо-вовнових овець і їх помісей, яких розводять у Хмельницькій області.

У світі розводять приблизно 600 порід овець і велику кількість генетично відокремлених популяцій самого різного напрямку продуктивності. Цей вид сільськогосподарських тварин є одним з найпоширеніших і розводиться практично по всій планеті, але найбільше розповсюдження отримав у регіонах Азії, Європи, Австралії, Нової Зеландії.

Метою роботи було вивчення вовнової продуктивності ярок північно кавказької і асканійської м'ясо-вовнових порід овець.

Об'єктом дослідження були ярки північнокавказької і асканійської м'ясо-вовнових порід овець.

Експериментальна частина роботи проведена на базі племінного репродуктора СВК «Лабунський» Полонського району Хмельницької області.

Для проведення досліду було сформовано дві одновікові групи ярок по 25 голів, перша група (I) – північнокавказька м'ясо-вовнова, друга (II) – асканійська м'ясо-вовнова з кросбредною вовною.

Годівлю баранів-плідників, маток і ярок проводили за нормами ВІТа для м'ясо-вовнових овець, використовували корми, що вирощені в господарстві.

Осіменіння овець проводили ручним паруванням при рівномірному навантаженні маток на одного барана.

Настриг вовни вираховували індивідуально під час весняної стрижки. Зразки вовни для лабораторних досліджень брали перед стрижкою за допомогою спеціальних вилок.

У господарстві застосовують стійлово-пасовищне утримання овець. Літом тварин утримують на природних пасовищах. В умовах пасовищного утримання корми польового кормовиробництва майже не застосовуються. Зимом овець утримують у вівчарнях і годують з годівниць. При хорошій погоді овець виганяють на бази. З пасовищного утримання на стійлове овець переводять поступово протягом восьми днів.

Тому, за тиждень-півтора до початку стійлового утримання зменшується кількість годин випасання на пасовищі, їх заганяють у вівчарник, де дають сіно та невелику кількість концентрованих кормів. Годують овець грубими кормами із годівниць на вигульних майданчиках, а в сильні морози у вівчарниках.

Встановлено, що ярки асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною за настригом немитої і митої вовни, а також за довжинами вовни та іншими показниками переважали ярки північнокавказької породи овець.

Отже, в подальшому, з метою збільшення настригів вовни кращої якості у господарстві необхідно розводити овець асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною.